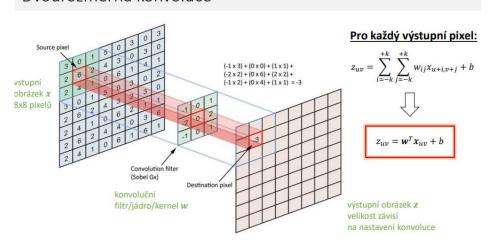
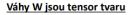
14. Konvoluční neuronové sítě a jejich aplikace. Rekurentní neuronové sítě a jejich aplikace, modely typu LSTM a GRU.

Konvoluční neuronové sítě a jejich aplikace.

Dvourozměrná konvoluce

Konvoluce jako vrstva v neurosíti

 $K \times K' \times C \times F$

Bias b je vektor délky

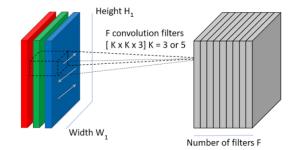
F

Výstup má rozměr

$$Q = \left\lfloor \frac{M + 2P - K}{S} \right\rfloor + 1$$

Hyperparametry:

- velikost filtru K
- počet filtrů F
- · padding (okraj) P
- stride (krok) S

Input Layer (RGB pixels)
[H x W x 3]

Convolution Layer Output [H x W x F] assuming stride=1 and zero padding

Max pooling

- Nejčastější forma poolingu
- Robustní vůči malému posunu vstupu

Počet parametrů: 0

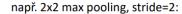
výstup:

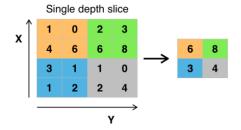
maximum přes každé okénko

vždy pouze pro jeden kanál vstupu $\Rightarrow$ redukuje pouze v x a y prostoru

příklad:

vstup: 32x32x3 výstup: 16x16x3

Reziduální blok

- Podobně jako inception používá složitější bloky
- Výstup sestává ze součtu konvoluce a přímo mapovaného vstupu (identity)
- Síť se tedy učí pouze rezidua

$$\mathcal{F}(\mathbf{x}) = \mathcal{H}(\mathbf{x}) - \mathbf{x}$$

"Naučit se nuly je jednodušší než identitu"

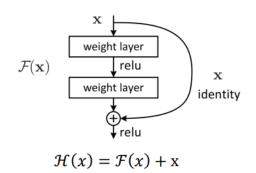

Figure 2. Residual learning: a building block.

Využití konvolučních sítí:

Generování příznaků – bottlenet

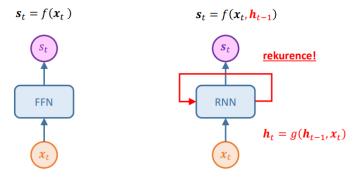
Především práce s obrazem – detekce, klasifikace atd

Rekurentní neuronové sítě a jejich aplikace

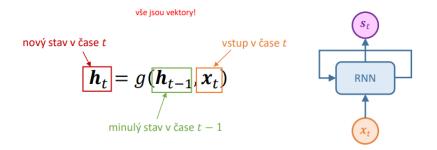
- Rekurentní sítě vhodné pro sekvenční data
- Lze modelovat např. jazyk → jazykový model
- Použijeme znakový model na úrovni písmen → "slovníkem" je abeceda + interpunkce
- Vstup: vstupní znak
- Výstup: skóre/pravděpodobnost pro každý znak, že následovat má právě on Není to stejné jako kdybychom vzali sekvenci n znaků a snažili se predikovat n + 1 -tý; zde využíváme rekurenci: RNN má vnitřní stav, který si "pamatuje

Standardní vs rekurentní síť

výstupem např. softmax (pravděpodobnosti pro jednotlivé třídy)

Vnitřní stav rekurentní sítě

Dopředný průchod "vanilla" RNN

Rekurentní síť má v každém kroku dva vstupy (x_t, h_{t-1}) a dva výstupy (h_t, s_t)

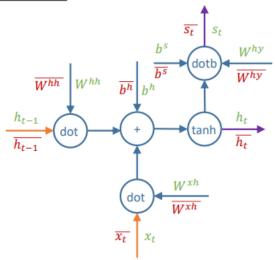
1. výstup
$$\mathbf{h}_t = \tanh \left(\mathbf{W}^{xh} \mathbf{x}_t + \mathbf{W}^{hh} \mathbf{h}_{t-1} + \mathbf{b}^h \right)$$

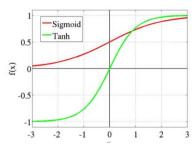
jako nelinearita se u RNN používá $g(\cdot) = \tanh(\cdot)$

2. výstup
$$s_t = W^{hs} \mathbf{h}_t + \mathbf{b}^s$$

tři různé váhové matice $m{W}^{xh}$, $m{W}^{hh}$, $m{W}^{hs}$

rekurentní síť:

Základní RNN:

RNN jazykový model: slovo "hello" správné znaky: výstupem je lineární skóre pro každý znak ze slovníku → nejvyšší skóre pro "e" = po "h" je nejpravděpodobnější znak "e výstupní skóre: skrytý stav: W^x znaky modelovány jako vektory: vstupní vektor: one-hot encoding "slovník" je ["h", "e", "l", "o"] vstupní znaky: správné znaky: -0.7 -0.9 2.5 -1.3 výstupní skóre: e -1.9 1.9 -3.2 1.5 stejné parametry W jako v předchozím kroku Whh skrytý stav: -0.1 0 vstupní vektor: "h" vstupní znaky: správné znaky: příklad chybné predikce výstupní skóre: stejné parametry W jako v předchozím kroku skrytý stav: vstupní vektor:

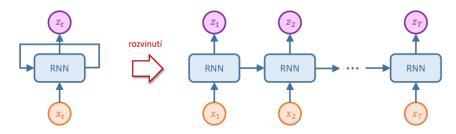
"h"

vstupní znaky:

Zpětná propagace v čase

Uvedený postup učení se v anglické literatuře označuje jako <u>backpropagation through time (BPTT)</u>, tedy jako kdybychom rozvinuli rekurentní síť v čase

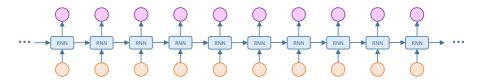
→ celá trénovací sekvence jako jeden velký výpočetní graf!

Problematika:

Dlouhé sekvence

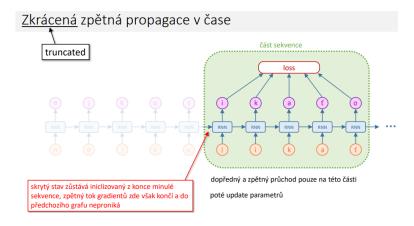
velký výpočetní graf → podobný problém jako u velmi hlubokých sítí: mizející/explodující gradient (vanishing/exploding gradient)

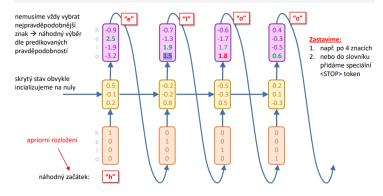
<u>řešení:</u>

- 1. rozdělení sekvence na menší části → truncated backpropagation through time
- 2. lepší architektura (LSTM, více dále)

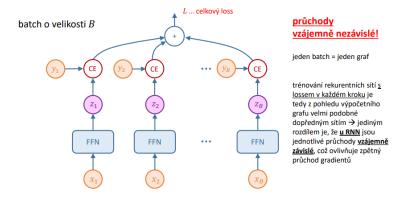
Vylepšení rozdělení na sekvence:

Generování textu pomocí RNN (vzorkování, sampling)

Jedna dávka (batch) klasické dopředné síťě

Příklady:

Automatické generování textu

Chatbot

Tagování obrázků

Překlad textu

Modely typu LSTM a GRU

LSTM

LSTM: Long Short-Term Memory

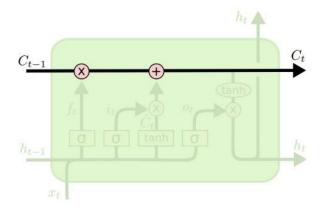
- · Základní RNN trpí problémy s tokem gradientů
  - buď se vlivem mizejících gradientů neučí delší závislosti
  - nebo naopak rekurencí gradienty tzv. explodují, viz např. min-char

```
for dparam in [dWxh, dWhh, dWhy, dbh, dby]:

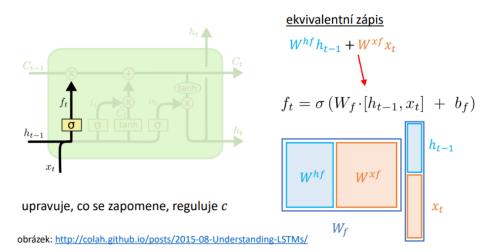
np.clip(dparam, -5, 5, out=dparam) # clip to mitigate exploding gradients
```

• Jedním z řešení je použít lepší architekturu > LSTM

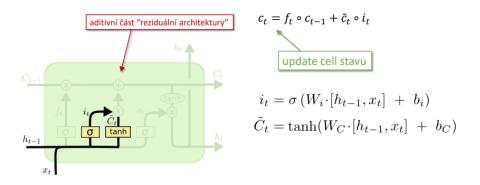
podobné jako reziduální spoje (identity mapping connection)

LSTM: forget gate

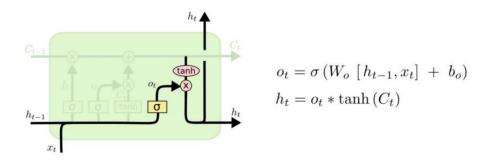

LSTM: input gate a update cell stavu

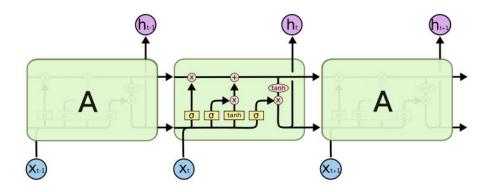
rozhoduje, co se zapíše nového do cell stavu

LSTM: output gate

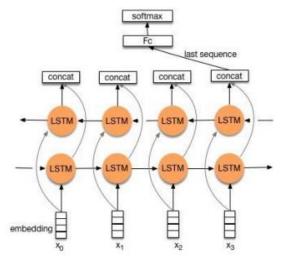
jak se zkombinuje cell stav a hidden stav pro vygenerování výstupu

LSTM rozvinutá v čase

Vylepšení:

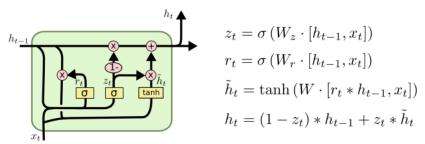
Vstupní sekvence je procházena z obou směrů

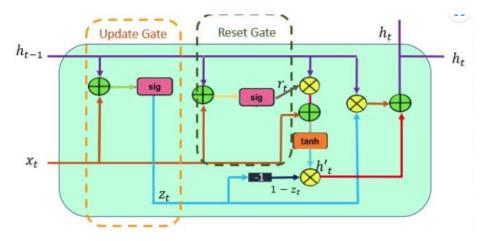
http://doc.paddlepaddle.org/develop/doc/_lmages/bi_lstm.jpg

Gated Recurrent Unit (GRU)

variace na LSTM ightarrow zjednodušení, pouze jedna stavová proměnná h_t

v praxi funguje velmi podobně jako LSTM (ne vždy), ovšem rychlejší a efektivnější

Prostor pro dopsání rozdílů: